
AVRO BÖLGESİ GENİŞLEMeye HAZIRLANIYOR

11.07.2019

Sabah (11 Temmuz 2019)

Avro para birimini kullanan Avrupa Birliği (AB) üyesi 19 ülkeden oluşan Avro Bölgesi, Bulgaristan ve Hırvatistan'ın başvurularının ardından gelecek dönemde genişlemeye hazırlanıyor.

Avro, küresel döviz piyasalarında ABD dolarından sonra en çok işlem gören ikinci para birimi konumunda bulunuyor. Hâlihazırda Avro Bölgesi'nde 19 AB üyesi ülke yer alıyor.

11 ÜLKE TARAFINDAN 1999'DA YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

Avrupa'da Almanya, Fransa, İtalya, İspanya, Hollanda, Avusturya, Belçika, Finlandiya, İrlanda, Lüksemburg ile Portekiz tek para birimi avronun Ocak 1999'da kaydî olarak yürürlüğe girmesine karar vermiş ve bu tarihten iki yıl sonra bu para birimini kabul eden AB ülkelerinde avro banknot ve bozuk paraları piyasaya sürülmüştü.

Başlangıçta 11 ülkenin kullanıma başladığı avroya, 2001 yılında Yunanistan, 2007 yılında Slovenya, 2008 yılında Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) ile Malta, 2009 yılında Slovakya, 2011 yılında Estonya, 2014 yılında Letonya ve 2015 yılında Litvanya'nın geçişiyle, Avro Bölgesi toplamda 19 ülkeye ulaşmıştı.

İngiltere ve Danimarka AB anlaşmalarından kaynaklanan haklarını kullanarak avroya geçmezken, İsveç katılma şartlarını yerine getirmesine rağmen referandum sonucunda ortak para birimini kullanmamayı tercih ederek dikkat çekmişti.

Bu ülkelere ilave olarak mevcut durumda AB üyesi Bulgaristan, Hırvatistan, Çekya, Macaristan, Polonya ve Romanya'da yerel para birimlerini kullanmayı sürdürüyor.

BULGARİSTAN VE HIRVATİSTAN ÜYE OLMAK İSTİYOR

Avroya geçiş için çalışmalarını aktif biçimde sürdüren iki üye ülke bulunuyor. Bulgaristan ve Hırvatistan, Avro Bölgesi'ne katılma taleplerini resmen iletmelerine rağmen, kriterleri yerine getirip getirmediğlerinin değerlendirildiği süreçte yer alıyor.

AB'ye 2007 yılında katılan Bulgaristan, avro para birimine geçişin ilk aşaması olan Avrupa Döviz Kuru Mekanizması'na (ERM2) giriş için geçen yıl başvurmasına rağmen Avrupa Merkez Bankası (ECB) ve AB Komisyonu'nun değerlendirmesini bekliyor.

Aynı şekilde AB'ye 2013'te üye olan Hırvatistan'ın da geçtiğimiz günlerde Avro Bölgesi'ne giriş sürecini resmen başlatması, avronun halen cazibesini sürdürdüğünü ortaya koyuyor.

BEKLEME ODASINDA İKİ YIL GEREKİYOR

En az bir yıl sürmesi beklenen değerlendirme süreci sonunda ülkenin, döviz kuru mekanizmasına katılım şartlarına uyulup uyulmadığı belirleniyor. Koşulların karşılandığının tespit edilmesi durumunda ülkenin avro "bekleme odası" olarak adlandırılan Avrupa Döviz Kuru Mekanizması'nda en az iki yıl geçirmesi gerekiyor.

Mekanizma üye ülke para birimleri arasındaki döviz kurlarının istikrarını sağlamak için gerekli çerçeveyi sağlıyor. Mekanizmada, avro kullanmayan AB üyesi ülke para biriminin döviz kuru avro karşısında sabitlenirken, sadece belirlenmiş limitler dahilinde dalgalanmasına izin veriliyor. Söz konusu döviz kurunun belirlenen dalgalanma oranı yüzde 15 olarak uygulanırken, sistemin içerisinde iki yılın tamamlanmasının ardından Avro Bölgesi üyeleri ülkenin katılıp katılmamasını karar veriyor.

AVRO SİSTEMİ

Avro Bölgesi'ne dahil olan ülkelerin para politikası, ECB ve üye ülkelerin merkez bankalarından oluşan Avro Sistemi tarafından yürütülüyor.

AB'nin para politikalarını belirleyen ve yürüten ECB, tüzel kişiliğe sahip bağımsız bir AB organı olan faaliyet gösteriyor.

Frankfurt merkezli ECB'nin görevi, para birimi olarak avroyu kullanan AB üyesi ülkelere Avro Bölgesi'nde fiyat istikrarını sağlamak olarak tanımlanıyor.

Kurum, AB'nin para politikasını belirliyor ve uyguluyor. Döviz işlemlerinin yürütülmesi, üye ülkelerin resmi döviz rezervlerinin tutulması ile ödeme sistemlerinin düzgün işlemesinin sağlanması görevlerini de yerine getiren ECB, Avro Bölgesi'nde kağıt para basımına izin verme konusunda tek yetkili merci konumunda bulunuyor.

Öte yandan, kurlardaki dalgalanmaların ülkeler arasındaki ticareti olumsuz etkilemesini önlemek ve tek bir pazarda, tek bir para birimi yoluyla ülkelerin karşılıklı ticaretini artırarak ortak refah getirmek için yola çıkılan avro, Avrupa entegrasyonunu artırmayı da hedefliyor.

AB KOMİSYONU AVROYU GÜÇLENDİRMEYE ÇALIŞIYOR

Küresel ticarete doların tahakküm etmesinden rahatsızlık duyan AB Komisyonu, avronun uluslararası rolünü güçlendirmek için çalışmalarını sürdürüyor.

AB, enerji ithalatından birlik ülkelerinde üretilen uçaklara kadar çeşitli satış işlemlerinin ABD doları ile gerçekleşmesinden duyduğu rahatsızlık nedeniyle küresel ticarete avronun daha önemli bir rol üstlenmesini istiyor.

AB Komisyonu'nun, önümüzdeki dönemde avronun uluslararası rolünü güçlendirecek çeşitli tedbirler alması ve bu alanda yeni düzenlemeler açıklaması bekleniyor. Avronun güçlendirilmesi için Avro Bölgesi finansal sisteminin daha istikrarlı bir hal alması, bankacılık birliğini tamamlaması ve sermaye piyasasını geliştirilmesi öncelikli başlıklar olarak değerlendiriliyor.

<https://www.sabah.com.tr/apara/haberler/2019/07/11/avro-bolgesi-genislemeye-hazirlaniyor>

Kaynak/Source: